

ПОЛЩУК Олександр, здобувач вищої освіти II курсу ОС «Магістр» спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **МАМЧЕНКО Віталій**, канд. с.-г. наук, доцент
Поліський національний університет
м. Житомир, Україна

ГОДІВЛЯ КОРІВ ПРОТЯГОМ ЛАКТАЦІЇ

Актуальність досліджень. *Рання лактація.* Зазвичай рання лактація відноситься до перших 100 днів лактації. На початок цієї фази, корови досягнуть піку виробництва молока (під час другого місяця лактації). Раціони для лактуючих молочних корів зазвичай складаються на основі протеїну і енергії. Однак, для того, щоб досягти максимуму виробництва, раціони повинні бути збалансованими за клітковиною, неструктурними вуглеводами, нерозщепленим білком рубця, розчинним білком. Молочних корів повинні розділити на три групи відповідно до стадії лактації (тобто рівня виробництва). Це означає, що стаду слід годувувати три різні раціони (принаймні два, один для високопродуктивної групи і один для низькопродуктивної групи).

Слід уникати серйозних змін раціону. Щоб уникнути будь-яких проблем з травленням (наприклад ацидоз), концентрати слід додавати поступово зі швидкістю приблизно від 0,5 до 0,7 кг/день протягом перших двох тижнів.

Інші стратегії годівлі для високопродуктивних корів. 1. Корови зазвичай їдять після доїння. При цьому в кормі завжди повинен бути присутнім свіжий корм. Найкращий вміст сухої речовини становить 50–75%. Вологі або сухі раціони обмежуватимуть споживання. 2. Якщо концентрати згодуються окремо від кормів, їх слід згодувувати кілька разів на добу. 3. Корми повинні бути доступними для корів щонайменше 20 годин на добу. 4. Сіно слід згодувувати перед зерновими та/або білковими добавками вранці. 5. Протеїнові добавки слід згодувувати з джерелами енергії та/або годувати джерелом енергії перед білком. 6. Слід перевірити корм, щоб переконатися, що він містить достатню кількість клітковини. 7. Якщо згодують два корми, краще змішувати їх, а не згодувувати окремо. 8. Якщо споживання нижче норми, необхідно перевірити рівень неволокнистих вуглеводів корму.

Середня лактація. Період середньої лактації – період від 100 до 200 днів після отелення. На початку цієї фази корови досягнуть максимальної продуктивності (через 8–10 тижнів отелення). Корови повинні досягти максимального споживання сухої речовини не пізніше ніж через 10 тижнів після отелення. У цей момент корови повинні з'їдати не менше 4% від своєї маси тіла. Корова повинна споживати раціон, який забезпечить максимальну продуктивність якомога довше. На кожні 2 кг

очікуваної молочної продуктивності корови великих порід повинні з'їдати не менше одного кг сухої речовини.

Основна мета протягом цього періоду – підтримувати пік виробництва молока до тих пір, поки це можливо. Таким чином, ключовою стратегією під час середини лактації є максимально збільшити споживання сухої речовини. У цей період корову необхідно годувати якісними кормами (мінімум 40–45% сухої речовини раціону) і рівень ефективної клітковини повинен бути на рівні, подібному до рівня ранньої лактації.

Концентрати не повинні перевищувати 2,3% маси тіла і джерела не кормової клітковини такі як буряковий жом, зерно і злакові висівки можуть замінити частину крохмалю в раціон для підтримки здорового середовища рубця. Потреба в білку в середині лактації нижча, ніж на початку лактації. Раціони дійних корів у середині лактації повинні містити 15–17% сирого протеїну.

Пізня лактація. Під час цього періоду надой молока продовжують знижуватися, а також зменшується споживання корму. Однак споживання легко відповідає надоям. Корова також набирає вагу в цей період, щоб поповнити запас жирової тканини, втраченої під час ранньої лактації. Джерела білка та енергії в цей період не дуже критичні. Дешеві раціони можуть бути розроблені з небілковим азотом і джерелом легко ферментованих вуглеводів, таких як патока.